

Temat: Fwd: RE: Fwd: Oficjalny wniosek na mocy art. 61 i 63 Konstytucji RP w związku z art 241 KPA - Jawność i Transparentność w Gminach

Nadawca: Elżbieta Kopczyńska <e.kopczynska@dragacz.pl>

Data: 2020-07-21, 12:58

Adresat: ugdragacz@poczta.onet.pl, kasiak@dragacz.pl, wojt@dragacz.pl

Udzielenie informacji publicznej w przedmiocie określonym w poniższych punktach:

§1) Jaką kwotę w skali roku wydatkuje Gmina na zakup środków chemicznych stosowanych do uzdatniania wody i jej ochrony bakteriologicznej? Wnioskodawcę interesuje okres 2019 r.

Odp. W 2019 r. nie zakupiono środków chemicznych do uzdatniania wody

§2) W trybie wyżej podanych podstaw prawnych wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie cen netto oraz nazw handlowych środków chemicznych jakie zakupiła Gmina (odnośna - powołana - Jednostka Organizacyjna Gminy) - do realizacji zadań określonych w §1 ?

Odp. W 2019 r. nie zakupiono środków chemicznych do uzdatniania wody

§3) Wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie stawki podatku VAT zawartego w cenie podchlorynu sodu - stosowanego przez Gminę (odnośną Jednostkę Organizacyjną Gminy) - do dezynfekcji wody pitnej?

Odp. W 2019 r. nie zakupiono środków chemicznych do uzdatniania wody

§4) Wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie - nazw handlowych flokulantów i koagulantów, a także innych środków chemicznych i biologicznych niezbędnych do funkcjonowania Oczyszczalni Ścieków i Stacji Uzdatniania Wody oraz odnośnych cen netto i ilości - nabywanych przez Gminę (Jednostkę Organizacyjną Gminy) - przedmiotowe dane mogą być udostępnione w odniesieniu do 2019 r. lub fakultatywnie za pierwsze 5 miesięcy 2020 r.

Odp. FLOPAM FO 4650, cena netto -16,50zł/kg, ilość zakupiona w 2019 -500kg

§5) Wnosimy o podanie krótkiego - max 4 zdaniowego opisu technologii na jakiej oparta jest praca oczyszczalni ścieków.

Odp. Oczyszczanie ścieków odbywa się za pomocą niskoobciążonego osadu czynnego z symultaniczną stabilizacją tlenową osadu nadmiernego, z równoczesnym usuwaniem związków biogenych metodą biologiczno-chemiczną (fosfor) i biologiczną (azot)

§6) Wnosimy o podanie krótkiego max 4 zdaniowego opisu technologii stosowanej przez Gminę (Jednostkę Organizacyjną Gminy) do czyszczenia przepompowni oraz koszty ponoszone w związku z tym procesem.

Przedmiotowe dane mogą być udostępnione w odniesieniu do 2019 r. lub fakultatywnie za pierwsze 5 miesięcy 2020 r.

Odp.Technologia czyszczenia pompowni ściekowych polega na płukaniu ich z użyciem wysokiego ciśnienia czystej wody i wypompowywaniu nieczystości wraz z użytą wcześniej wodą. W technologii czyszczenia nie są używane środki chemiczne. Koszt poniesione w 2019 - 1796zł netto

§7) Czy na terenie Gminy znajdują się zbiorniki wodne wykorzystywane do kąpielii rekreacyjnych?

W przypadku odpowiedzi nietwierdzącej na pierwszą część pytania - fakultatywnie Wnioskodawcę interesują również zbiorniki wodne wykorzystywane przez mieszkańców do kąpielii nielegalnej "na dziko".

Odp.Nie dotyczy ZUK

§8) Wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie- jakie działanie podejmuje Gmina w celu utrzymania wody w zbiornikach o których mowa w powyższym §

Odp.Nie dotyczy ZUK

Sporz.E.Kopczyńska

--- Treść przekazanej wiadomości ---

Temat:Fwd: Oficjalny wniosek na mocy art. 61 i 63 Konstytucji RP w związku z art 241 KPA - Jawność i Transparentność w Gminach

Data:Thu, 9 Jul 2020 07:41:30 +0200

Nadawca:UG Dragacz <ugdragacz@poczta.onet.pl>

Adresat:Elżbieta Kopczyńska <e.kopczynska@dragacz.pl>, Kasia Kilian <kasiak@dragacz.pl>, Wójt Dragacz <wojt@dragacz.pl>

--- Treść przekazanej wiadomości ---

Temat:Oficjalny wniosek na mocy art. 61 i 63 Konstytucji RP w związku z art 241 KPA - Jawność i Transparentność w Gminach

Data:Wed, 8 Jul 2020 15:54:09 +0200

Nadawca:Inicjatywa - Zmieniajmy Gminy na Lepsze - Dbajmy o Czystą Wodę - Jawność - Transparentność - Uczciwa Konkurencja w Gminach <czysta-woda@samorząd.pl>

Adresat:adresat.urzad@samorząd.pl

Kopia:dwnik@nik.gov.pl

Kierownik Jednostki Samorządu Terytorialnego (dalej JST) - w rozumieniu art. 33 ust. 3 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713.)

Dane wnioskodawcy/petycjodawcy* znajdują się poniżej oraz - w załączonym pliku sygnowanym kwalifikowanym podpisem elektronicznym - stosownie do dyspozycji Ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 162, 1590), Ustawy o dostępie do Informacji Publicznej, fakultatywnie przepisów art. 4ust. 5 Ustawy o petycjach (tj. Dz.U. 2018 poz. 870) **Data dostarczenia - zgodna z dyspozycją art. 61 pkt. 2 Ustawy Kodeks Cywilny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, 1495, z 2020 r. poz. 875)**

Adresatem Wniosku/Petycji* - jest Organ ujawniony w komparycji - jednoznacznie identyfikowalny za pośrednictwem adresu e-mail pod którym odebrano niniejszy wniosek/petycję. Rzeczony adres e-mail uzyskano z Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu.

Jeśli Gmina nie jest w posiadaniu poniżej wnioskowanych informacji publicznych - wnosimy o przekazanie naszego wniosku - ex officio do Jednostki Organizacyjnej - nadzorowanej przez Gminę, która w zakresie powierzonych jej kompetencji i zadań - jest w posiadaniu wnioskowanych przez nas informacji.

Wzmiankowane przekazanie do **Zakładu Komunalnego / Spółki Komunalnej / Oczyszczalni Ścieków lub innej jednostki organizacyjnej** - może nastąpić na podstawie art. 65 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695) - lub innej podstawy - lege artis - zastosowanej przez Urząd.

Preambuła:

Jak wynika z protokołów pokontrolnych NIK (dostępnych na stronach nik.gov.pl) oraz sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2017 roku - KST-KSP.0320.004/2018 - dostępnych również w sieci Internet :

“(...) w następstwie nieprawidłowego gminnego nadzoru dopuszczono do sytuacji, w której ilość ścieków oczyszczonych w skontrolowanych gminach odpowiadała średnio 55,5%, a w skrajnym przypadku zaledwie 4,5% ilości zużytej wody. W mediach pojawiały się informacje na temat zanieczyszczeń jezior spowodowanych nielegalnym odprowadzaniem nieczystości. Powyższe okoliczności, a także fakt, że nie prowadzono w województwie lubuskim, które jest jednym z najbardziej zasobnych w jeziora regionów, kontroli pozwalającej na ocenę prawidłowości zapewnienia przez gminy bezpieczeństwa w miejscach wykorzystywanych do kąpielii, uzasadniały potrzebę przeprowadzenia takiej kontroli. Wartość dodaną kontroli stanowi określenie obszarów, w których funkcjonowanie kontrolowanych jednostek wymaga poprawy. (...)”

vide - wyniki kontroli NIK R/16/00 - raport zbiorczy za 2017 r. s. 179, etc

ponadto:

Art. 74 ust. 3 i 4 Konstytucji RP - stanowi, że:

“(...)”

3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.

4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. (...)”

Bezsporną podstawą naszego wniosku są również inne ustawowe przepisy korespondujące z naszym wnioskiem, inter alia zawarte w

Ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2018.799 t.j. z 2018.04.27) w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, czy w art. 7 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2018.994 t.j. z dnia 2018.05.24), etc

W latach 2007-2015 - mieliśmy wrażenie, że niewiele podejmuje się starań sanacyjnych w tym zakresie.

Obecnie w latach 2015-2020 - funkcjonują na szczęście lub zaczynają funkcjonować rządowe (centralne) programy, dzięki którym sytuacja z pewnością ulegnie poprawie.

Poza wyżej powołanym protokołem NIK - opis złej sytuacji w tym obszarze ochrony środowiska - sensu largo - można znaleźć również w protokole pokontrolnym NIK nr KSI.410.003.00.2015 Nr ewid. 207/2015/P/15/052/KSI - gdzie Najwyższa Izba Kontroli - negatywnie ocenia aktywność Jednostek Samorządu Terytorialnego w obszarze ochrony środowiska.

NIK oceniła, że procedura dotycząca przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego (kontrolowano urzędy marszałkowskie i urzędy gmin) nie była realizowana prawidłowo.

(...) Powyższe nieprawidłowości wynikały m.in. z wybiórczego stosowania przepisów prawa lub jego niewłaściwej interpretacji, braku wiedzy pracowników urzędów czy niewłaściwego przepływu informacji w urzędzie. etc

Ze szczegółami rzeczonoego protokołu można zapoznać się w sieci Internet - na stronach www.nik.gov.pl - wpisując wyżej przedłożoną sygnaturę akt.

Chcąc również - pro publico bono - uczestniczyć w procesie zwracania uwagi na rzeczoną problematykę - nawiązując do uprzednio dostarczanych do JST - przez nasz podmiot Wniosków - wnosimy jak poniżej:

Treść Wniosku

Na mocy art. 61 Konstytucji RP w związku z art. 6 ust. 1 pkt. lit. c Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2015.2058 z dnia 2015.12.07) - wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie określonym w poniższych punktach.

Ponownie zaznaczmy, że jeśli Gmina nie jest w posiadaniu poniżej wnioskowanych informacji publicznych - wnosimy o przekazanie naszego wniosku - ex officio do Jednostki Organizacyjnej - nadzorowanej przez Gminę, która w zakresie powierzonych jej kompetencji i zadań - jest w posiadaniu wnioskowanych przez nas informacji. Wzmiankowane przekazanie do **Zakładku Komunalnego / Spółki Komunalnej / Oczyszczalni Ścieków lub innej jednostki organizacyjnej** - może nastąpić na podstawie art. 65 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695) - lub innej podstawy - lege artis - zastosowanej przez Urząd.

§1) Jaką kwotę w skali roku wydatkuje Gmina na zakup środków chemicznych stosowanych do uzdatniania wody i jej ochrony bakteriologicznej?

Wnioskodawcę interesuje okres 2019 r.

§2) W trybie wyżej podanych podstaw prawnych wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie cen netto oraz nazw handlowych środków chemicznych jakie zakupiła Gmina (odnośna - powołana - Jednostka Organizacyjna Gminy) - do realizacji zadań określonych w §1 ?

§3) Wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie stawki podatku VAT zawartego w cenie podchlorynu sodu - stosowanego przez Gminę (odnośną Jednostkę Organizacyjną Gminy) - do dezynfekcji wody pitnej?

§4) Wnosimy o udzielenie informacji publicznej w przedmiocie - nazw handlowych flokulantów i koagulantów, a także innych środków chemicznych i biologicznych niezbędnych do funkcjonowania Oczyszczalni Ścieków i Stacji Uzdatniania Wody oraz odnośnych cen netto i ilości - nabywanych przez Gminę (Jednostkę Organizacyjną Gminy) - przedmiotowe dane mogą być udostępnione w odniesieniu do 2019 r. lub fakultatywnie za pierwsze 5 miesięcy 2020 r.

§5) Wnosimy o podanie krótkiego - max 4 zdaniowego opisu technologii na jakiej oparta jest praca oczyszczalni ścieków.

§6) Wnosimy o podanie krótkiego max 4 zdaniowego opisu technologii stosowanej przez Gminę (Jednostkę Organizacyjną Gminy) do czyszczenia przepompowni oraz koszty ponoszone w związku z tym procesem.

Przedmiotowe dane mogą być udostępnione w odniesieniu do 2019 r. lub fakultatywnie za pierwsze 5 miesięcy 2020 r.

§7) Czy na terenie Gminy znajdują się zbiorniki wodne wykorzystywane do kąpeli rekreacyjnych?

W przypadku odpowiedzi nietwierdzącej na pierwszą część pytania - fakultatywnie Wnioskodawcę interesują również zbiorniki wodne wykorzystywane przez mieszkańców do kąpeli nielegalnej "na dziko".

§8) Wnosimy udzielenie informacji publicznej w przedmiocie - jakie działania

podejmuje gmina w celu utrzymania czystości wody w zbiornikach o których mowa w powyższym §.

W mniemaniu wnioskodawcy rzetelna odpowiedź na powyższe pytania ma skłonić Decydentów do przeprowadzenia rekonesansu w tym obszarze zadań własnych gminy tak aby - w uzasadnionym interesie pro publico bono - ewentualnie wdrożyć procedury sanacyjne w tym obszarze w Gminach.

Pytania dotyczą stanu faktycznego - tak krytycznie ocenianego przez NIK (wg. powyżej cytowanych protokołów pokontrolnych NIK) oraz stanu faktycznego w opisywanym obszarze w Gminach - tak krytycznie ocenianego przez Organy kontrolne i media.

§9) Aby zachować pełną jawność i transparentność naszych działań fakultatywnie wnosimy o publikację naszego wniosku oraz odnośnej odpowiedzi udzielonej przez Gminę (Jednostkę Organizacyjną Gminy) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy lub w Oficjalnej Stronie Internetowej Gminy.

Osnowa Wniosku:

Pomimo, że nie wnioskujemy o informację przetworzoną w zakresie wymagającym znacznych nakładów pracy, uzasadniamy nasze pytania stosownie do brzmienia art. 3 ust. 1 pkt. 1 Ustawy o dostępie do informacji publicznej – tym, że przedmiotowa informacja oraz ewentualna późniejsza próba optymalizacji tego obszaru wydaje się szczególnie istotna z punktu widzenia uzasadnionego Interesu Społecznego, o czym świadczy szereg doniesień medialnych oraz powyżej cytowane protokoły pokontrolne NIK.

Mamy nadzieję, że Urzędy stosując zasady uczciwej konkurencji oraz racjonalnego wydatkowania środków publicznych - wdrożą odpowiednie procedury - dzięki którym osiągnięte zostaną kolejne cele określone w powołanych aktach prawnych.

Zdaniem wnioskodawców dbałość o oszczędne, racjonalne i najbardziej efektywne wydatowanie środków publicznych w oparciu o zasady uczciwej konkurencji - powinna być nadrzędnym warunkiem sine qua non ewentualnego wydatkowania środków publicznych.

Przykładem w analizowanym obszarze może być stosowanie tych samych szczepów bakterii w oczyszczalniach i przepompowniach, etc

W mniemaniu wnioskodawcy - podejmując ewentualne procedury sanacyjne i optymalizacyjne w gminach, do których choćby w minimalnym stopniu ewentualnie przyczyni się niniejszy wniosek - należy pamiętać, że celem optymalizacji ma być efektywniejsze i racjonalniejsze wydatkowanie środków publicznych powierzonych Gminom przez Podatników i budżet Państwa oraz lepsze zaspokajanie żywotnych potrzeb mieszkańców Gminy w tym prawa do czystej wody i czystego powietrza.

§10) Wnosimy o zwrotne potwierdzenie otrzymania niniejszego wniosku w trybie §7 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania s. i wniosków. (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2002 r. Nr 5, poz. 46) - na adres [e-mail: czysta-woda@samorząd.pl](mailto:czysta-woda@samorząd.pl)

§11) Wnosimy o to, aby odpowiedź w przedmiocie powyższych petycji złożonych na mocy art. 63 Konstytucji RP - w związku z art. 241 KPA, została udzielona - zwrotnie na adres [e-mail czysta-woda@samorząd.pl](mailto:czysta-woda@samorząd.pl)

§12) Wniosek został sygnowany bezpiecznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym - stosownie do wytycznych Ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz.U.2016.1579 dnia 2016.09.29)

Wnioskodawca:

Osoba Prawna

Szulc-Efekt sp. z o. o.

Prezes Zarządu - Adam Szulc

ul. Poligonowa 1

04-051 Warszawa

nr KRS: 0000059459

Kapitał Zakładowy: 222.000,00 pln

www.gmina.pl www.samorząd.pl

Wnioskodawca - pro forma podpisał - niniejszy wniosek - bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym (w załączeniu stosowne pliki) - choć według aktualnego orzecznictwa brak podpisu elektronicznego nie powoduje bezprzedmiotowości wniosku, stosownie do orzeczenia: Naczelnego Sądu

Administracyjnego w Warszawie I OSK 1277/08. Podkreślamy jednocześnie, iż przedmiotowy wniosek traktujemy jako próbę usprawnienia organizacji działania Jednostek Administracji Publicznej - w celu lepszego zaspokajania potrzeb ludności. Do wniosku dołączono plik podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym, zawiera on taką samą treść, jak ta która znajduje się w niniejszej wiadomości e-mail. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.

- To że wnioskodawca powołuje się na art. 241 KPA, nie oznacza że niniejszy wniosek należy procedować w trybie KPA.

W mniemaniu Wnioskodawcy niniejszy wniosek powinien być procedowany w trybie Ustawy o dostępie do informacji publicznej lub w trybie ustawy o petycjach* - lub według oceny Urzędników.

Rzeczony art. 241 KPA - mówi jedynie - *expressis verbis* - o konieczności usprawniania i ulepszania struktur administracji publicznej - za pomocą trybu wnioskowego.

Niniejszy wniosek może być rozpatrywany w trybie Ustawy o dostępie do inf. publicznej lub Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach* (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05) - art. 241 KPA - podany jest dodatkowo - gdyż celem wniosku jest - sensu largo - usprawnienie, naprawa - na miarę istniejących możliwości - funkcjonowania struktur Administracji Publicznej.

Zwracamy uwagę, że Ustawodawca do tego stopnia stara się - poszerzyć spektrum możliwości porównywania cen i wyboru różnych opcji rynkowych oraz przeciwdziałać korupcji w Administracji Publicznej - że nakazał w §6 ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, (...) (Dz. U. z dnia 20 stycznia 2011 r.) - archiwizowanie, również wszystkich niezamówionych ofert, a co dopiero petycji i wniosków optymalizacyjnych. Cieszy nas ten fakt niemiernie, przyczyni się z pewnością do większej rozwagi w wydatkowaniu środków publicznych.

Duża ilość powoływanych przepisów prawa w przedmiotowym wniosku, wiąże się z tym, że chcemy uniknąć wyjaśniania intencji i podstaw prawnych w rozmowach telefonicznych - co rzadko, ale jednak, ciągle ma miejsce w przypadku nielicznych JST.

Jeżeli JST nie zgada się z powołanymi przepisami prawa, prosimy aby zastosowano podstawy prawne akceptowane przez JST.

Dobro Petenta i jawność życia publicznego jest naszym nadrzędnym celem, dlatego staramy się również upowszechniać zapisy Ustawowe dotyczące Wnioskowania. Kwestie te Ustawodawca podkreślił i uregulował w art. 63 Konstytucji RP: "Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie

zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej." oraz w art. 54 ust. 1 Konstytucji RP "Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji."

Z kolei w art. 241 KPA Ustawodawca zachęca do aktywności obywatelskiej, "Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności."

Pamiętajmy również o przepisach zawartych inter alia: w art. 225 KPA: "**§ 1. Nikt nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi lub wniosku albo z powodu dostarczenia materiału do publikacji o znamionach skargi lub wniosku, jeżeli działał w granicach prawem dozwolonych.** § 2. Organy państwowe, organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych są obowiązane przeciwdziałać hamowaniu krytyki i innym działaniom ograniczającym prawo do składania skarg i wniosków lub dostarczania informacji - do publikacji - o znamionach skargi lub wniosku."

Już w 2010 r. eksperci NIK pisali: "Niewielka liczba składanych wniosków o udzielenie informacji publicznej, liczba skarg złożonych do WSA, jak również liczba pozwów złożonych do sądów rejonowych, świadczyć może o braku zainteresowania w egzekwowaniu powszechnego prawa do informacji publicznej. Z drugiej strony, realizację tego prawa utrudniają podmioty zobowiązane do pełnej przejrzystości swojego działania, poprzez nieudostępnianie wymaganej informacji publicznej" [Protokół pokontrolny dostępny w sieci Internet: LBY-4101-09/2010].

Mamy nadzieję, zmienić powyższą ocenę, być może nasz wniosek choć w niewielkim stopniu – przyczyni się do zwiększenia tych wskaźników.

Oczywiście - wszelkie ewentualne postępowania - ogłoszone przez Jednostkę Administracji Publicznej - będące następstwem niniejszego wniosku - należy przeprowadzić zgodnie z rygorystycznymi zasadami wydatkowania środków publicznych - z uwzględnieniem stosowania zasad uczciwej konkurencji, przejrzystości i transparentności - zatem w pełni lege artis.

Ponownie sygnalizujemy, że do wniosku dołączono plik podpisany bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.